

Ohlédnutí za rokem 2012 ve veřejné dopravě

05. 12. 2012 11:00

JIZERSKOHORSKÁ ŽELEZNICE – MODERNÍ VLAKY V LIBERECKÉM KRAJI

Od prosince 2011 jsou nasazeny na tratích Jizerskohorské železnice (Liberec – Harrachov a Frýdlantsko) nová motorová vozidla (Stadler RS 1), která svou stavbou přinášejí vyšší komfort během cesty – ať už jde o chování vozidla na kolejích či o moderní interiér vozidel. V Libereckém kraji jsou díky veřejným soutěžím na dopravce nasazována na regionální vlaky nejkvalitnější vozidla v celé České republice. Ohlasy cestujících na modernizaci vozového parku regionální dopravy jsou pozitivní, což se odrazilo i na vyšším využití vlakových spojů – v průměru byl v r. 2012 zaznamenán nárůst počtu přepravených cestujících na Jizerskohorské železnici o 13 %, což je vzhledem k silniční konkurenci a zanedbaným tratím významný úspěch.

OPTIMALIZACE VEŘEJNÉ LINKOVÉ DOPRAVY V OBLASTI FRÝDLANTSKA

Optimalizace veřejné linkové dopravy na Frýdlantsku bezprostředně navazovala na změny železniční dopravy v rámci projektu Jizerskohorské železnice. Cílem bylo vytvoření nových vazeb mezi vlaky a autobusy a nabídka více možností dopravy do zaměstnání v rámci regionu Frýdlantska i v rámci relace Frýdlantsko – Liberec. Přestože nezvyk cestujících se v prvních týdnech a měsících odrážel i v připomínkách k jízdním řádům, počet přepravených cestujících v rámci autobusové dopravy zůstal na přibližně stejné úrovni, což s ohledem na fakt, že nejsilnější přepravní proud v relaci Frýdlant – Liberec byl převeden na páteřní železniční dopravu, lze považovat za úspěch. Pokud bychom počítali počet cestujících za vlaky a autobusy dohromady, pak došlo k mírnému nárůstu přepravených osob.

Nicméně, obecně nelze hovořit o spokojenosti cestujících, neboť v souvislosti s opravami silnic a častými objíždkami došlo v průběhu roku k mnoha operativním změnám jízdních řádů. Do budoucna bude tedy cílem koncept veřejné dopravy stabilizovat a zajistit vyšší spolehlivost přestupních vazeb, především mezi vlaky a autobusy.

SPOLUPRÁCE SE ZAMĚSTNAVATELI – PRŮMYSLOVÉ ZÓNY, FIRMY

Liberecký kraj si velmi cení spolupráce s významnými zaměstnavateli, kteří se podílejí na financování dopravy svých zaměstnanců. Tato spolupráce je oboustranně výhodná, protože zaměstnavatel má možnost spolurozhodovat o jízdním řádu linek potřebných pro svoz a rozvoz zaměstnanců – zároveň je veřejná doprava levnější oproti tzv. „zvláštní linkové dopravě“.

V prosinci 2011 navázal Liberecký kraj spolupráci firmami s průmyslové zóny jih – linky napojující oblasti Frýdlantska, Hrádecka či Jablonecka na průmyslovou zónu patří z hlediska využití k nadprůměrným.

Od června 2012 Liberecký kraj navázal spolupráci taktéž s významným zaměstnavatelem na Českolipsku – firmou IAC Zákupy, kam dojíždí v rámci tří linek lidé z České Lípy, Nového Boru, Mimoně, Cvikova a dalších obcí.

Celkový příspěvek zaměstnavatelů na veřejnou dopravu v Libereckém kraji v roce 2012 dosáhl výše 6,4 miliónu.

OTEVŘENÍ TERMINÁLU TANVALD

Významnou novinkou v průběhu roku 2012 bylo otevření terminálu Tanvald, kde nově vznikla řada návazností mezi autobusovou a železniční dopravou. Zároveň se v mnoha případech zlepšila dopravní obslužnost i pro samotné město Tanvald – nutno dodat, že město se na tomto zlepšení nemalou měrou podílelo a stále podílí, za což mu patří velký dík. Další zlepšení návazností je naplánováno v souvislosti s velmi očekávanou rekonstrukcí železniční trati Liberec – Tanvald.

KONTROLA KVALITY VEŘEJNÉ DOPRAVY

V roce 2012 byla zavedena v rámci kontroly kvality metoda tzv. fiktivního cestujícího. Jde o kontrolora, který se ve všech ohledech chová jako běžný cestující a zaznamenává pozitivní i negativní dojmy z přepravy.

Fiktivní cestující strávili dohromady na cestách cca 40 dní, během kterých bylo zkontrolováno zhruba 400 spojů. Během jízd bylo zaznamenáno přibližně 100 neshod, z čehož ale pouze 15 bylo závažných (ztráta přípoje, příliš velký náskok spoje atp.). Neshody byly projednány s dopravci k zajištění nápravy.

ZAPRACOVÁNÍ NÁMĚTŮ OBCÍ, ZAMĚSTNAVATELŮ ČI PŘÍMO CESTUJÍCÍCH

Během roku koordinátor dopravy přijal cca 400 připomínek od cestujících, obcí, zaměstnavatelů či škol. Dalších 200 námětů pak dodali též dopravci, příp. vznikly na základě zjištění koordinátora. Některé připomínky byly zapracovány již během roku 2012 do průběžných změn, další pak nyní v prosinci. Celkem bylo možné zapracovat více než 60% podnětů.

OPRAVY POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ A SOUVISEJÍCÍ OBJÍŽDKY

Letošní rok byl z pohledu veřejné dopravy poznamenán opravami silnic a mostů, s čímž souviselo velké množství objížděk. Pro největší změny byly připraveny objížděkové jízdní řády, přesto docházelo ke zpožděním a v některých případech k zrušení vazeb mezi přípoji. Práce budou pokračovat i v roce příštím, proto nabádáme cestující k větší obezřetnosti zvláště při občasném cestování. Aktuální informace o výlukách a objíždkách je možné sledovat na www.iidol.cz.

VYHODNOCENÍ ANKETY O NEJLEPŠÍHO ŘIDIČE A NEJLEPŠÍ PRŮVODČÍ

Jako každoročně byla i letos vyhodnocena anketa o nejlepšího řidiče a nejlepší průvodčí. Cestující posílali anketní lístky v papírové formě, e-mailem a hlasovali i na webu www.iidol.cz.

Nejlepším řidičem se stal: Jaroslav Havlíček, žijící ve Zlaté Olešnici, dopravce BusLine, a.s.

Nejlepší průvodčí se stala: Vendula Bártíková, dopravce Vogtlandbahn GmbH

Ceny oběma výhercům předal radní LK pro dopravu Vladimír Mastník (SLK). Gratulujeme.

VYUŽITÍ VEŘEJNÉ DOPRAVY V ČÍSLECH

Integrovaný dopravní systém IDOL má unikát v rámci České republiky. Je doposud jediným krajem, v němž je veřejná doprava plně integrována, cestující jezdí na jednu jízdenku po celém kraji a sám si volí druh dopravního prostředku – vlak, autobus, MHD.

Díky zúčtovacímu centru jsou k dispozici nejen všechny tržby cestujících, ale především veškeré jízdy cestujících. Dopravní technologové tak mohou pracovat s exaktními čísly, sledovat pohyb cestujících na jednotlivých spojích a v konkrétních časových polohách (ranní spoje, atd.).

TRENDY VE SROVNÁNÍ ROKU 2011 A 2012

Obecnými trendy roku 2012 je stagnace počtu cestujících, mírný nárůst tržeb z jízdného a masivní přesun jízdného z papírové podoby do elektronické.

POČET CESTUJÍCÍCH

Počet cestujících ve vozidlech stagnuje, zaznamenali jsme mírný nárůst cestujících ve vlacích a mírný pokles cestujících v autobusech. Bylo to dáno jednak modernizací vlaků na Jizerskohorské železnici a Trilexu, ale i masivní propagační kampaní spojenou s příchodem Stadlerů. Mírný propad nastal v prvních měsících roku, kdy došlo ke zdražení „papírových“ jízdenek vlivem zvýšení DPH z 10% na 14%. V posledních měsících však sumární počet cestujících stoupá a meziroční nárůst v říjnu 2012 oproti říjnu 2011 je necelých 9%. Celkově stále registrujeme meziročně pokles cestujících o 2,2%, ale při podzimním trendu zůstane

počet cestujících ve veřejné dopravě v roce 2012 na stejné výši jako v roce 2011. Veřejná doprava obecně v České republice podléhá poklesu cestujících a Liberecký kraj jde v tomto proti celorepublikovému trendu.

TRŽBY

Tržby z jízdného veřejné dopravy meziročně rostly, přičemž tento trend se v posledních měsících zpomaluje, protože cestující přecházejí na elektronické jízdné na kartě Opuscard, které se na rozdíl od „papírového“ jízdného nezdrazilo. Dá se tedy říci, že cestující, jakkoli konzervativní, se chová ekonomicky a postupně si nachází pro něj nejvýhodnější způsob cestování. Meziroční nárůst tržeb za období leden – říjen je téměř 7%, přičemž za říjen 2011 a 2012 je nárůst okolo 15%. Nutno ovšem poznamenat, že nárůst tržeb byl spojen i s mírným navýšením výkonů dopravců především do liberecké průmyslové zóny a do jiných velkých firem v Libereckém kraji.

FORMA ÚHRAD

Největší změnu zaznamenala forma úhrad jízdného. Ačkoliv tarif IDOL a karta Opuscard spolu existují již od roku 2009, teprve rozdílná cena jízdného na kartě a papírové jízdenky, která činí přibližně 9% - 10%, vyvolala zájem o elektronické jízdné především ve formě úhrad jednotlivého jízdného. Počet vkladů na kartu a úhrad jízdného z karty vzrostl na dvojnásobek, tedy meziročně o 100%. Tak velký posun se neočekával. Přesun jízdného do elektronické formy má několik pozitivních efektů. Pro cestujícího především nižší cenu a možnost na jízdenku libovolně přestupovat. Pro Liberecký kraj a Korid možnost analyzovat přestupní vazby a upravovat návaznosti spojů (např. při velkém počtu přestupů zařadit přímé spoje). A pro dopravce i cestující zrychlení odbavení u předních dveří a tím zkrácení jízdních dob případně čekání na dešti před vstupem do autobusu.

☒ KARTA OPUSCARD

Několik zajímavostí z Kartového centra Opuscard:

- Doposud bylo vydáno 180 000 karet Opuscard, v roce 2012 bylo vyměněno či vydáno 19 800 karet.
- Doposud bylo vydáno 18 000 anonymních karet sloužících jako elektronická peněženka, za letošní rok to bylo 3 600 anonymních karet.
- Letos požádala o výměnu karty Opuscard 93 letá paní z Turnovska, nejstarším držitelem je 99letý pán z Českolipska.
- Mezi držiteli karet stále převažují ženy, je jich 56 %, jejich procentuální podíl však rok od roku klesá.
- Senior pas na kartě Opuscard si pořídilo za 10 měsíců roku 2012 celkem 5812 držitelů karet starších 70 let. Držitelé této roční jízdenky ušetřili pořízením Senior Pasu do listopadu 2012 celkem 6,7 mil. Kč.
- Naopak roční síťová jízdenka R365+ platná pro veřejnou dopravu Libereckého kraje za 10 000 Kč se neteší zájmu, zatím byly vydány jen jednotky ks. Předpokládáme, že zájem vzroste zavedením cobrandové kreditní karty Citi Opuscard, která umožňuje rozložit si platbu do 12 měsíčních splátek s nulovým navýšením ceny.

NOVINKY V JÍZDNÍCH ŘÁDECH OD 9. 12. 2012

ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

Rozsah železniční dopravy v Libereckém kraji je v tuto chvíli stabilní a v rámci regionální dopravy bude i v příštím roce objednan přibližně stejný celkový rozsah výkonů. Upozorňujeme na některé změny:

1. Úprava regionálních vlaků, které nahradí loni Ministerstvem dopravy zrušené rychlíky v úseku Turnov – Tanvald. V úseku Tanvald – Železný Brod některé zrušené rychlíky nahradí vlak regionální (pod hlavičkou osobního vlaku pojedou vlaky do Turnova, některé z těchto vlaků pak pojedou z Turnova přímo jako rychlík do Prahy).
2. S polskou stranou byla vyjednána úprava jízdního řádu tak, aby na vlaky z Liberce přes Harrachov lépe navazovaly spoje do Szklarske Poręby, což uvítají zejména turisté. Upozorňujeme, že v Polsku v návazném úseku ze Szklarske Poręby do Jelenie Góry probíhá celková rekonstrukce trati s dlouhodobou výlukou.
3. Na tratích z Jindřichovic p. S. a Černous směrem do Frýdlantu dochází k hodinovému posunu některých vlaků z důvodu odstranění zdlouhavého křižování v Dolní Řasnici.

LEPŠÍ SPOJENÍ Z LIBERCE DO NOVÉHO BORU

Na základě připomínek města Nový Bor dojde od prosince k posílení dopravy v relaci Liberec – Nový Bor. Jsou přidány 4 páry nových spojů, z čehož na jeden pár bude finančně přispívat i město Nový Bor.

SPOLUPRÁCE SE ZAMĚSTNAVATELI – OD KONCE ROKU 2012 S GRUPO ANTOLIN TURNOV

Od nového jízdního řádu budou zapracovány změny pro dojíždějící do průmyslových zón v okolí Turnova (Ohrazenice a Příšovice). V pracovní dny pojedou tři páry spojů mezi Libercem a Turnovem v časech střídání směn (6., 14. a 22. hod.) přes Ohrazenice, kde na ně budou navazovat spoje v relaci Semily – Turnov – Ohrazenice – Příšovice a zpět.

PROJEKT POPTÁVKOVÉ DOPRAVY – „AUTOBUS NA PŘÁNÍ“

Projekt poptávkové dopravy je největší novinkou, kterou KORID LK připravil ve spolupráci s dopravci BusLine, ČSAD Česká Lípa a ČSAD Liberec.

System poptávkové dopravy umožňuje operativně přizpůsobit nabídku veřejné dopravy aktuální poptávce cestujících – tím dochází k vyšší efektivitě veřejné dopravy a k úspoře finančních prostředků v místech/čase, kde/kdy není nabídka využita. Zároveň však nabídka spojení zůstává zachována a ušetřené náklady lze využít pro její zlepšení.

Poptávkovou dopravu lze rozdělit dvou podsystémů:

1. Poptávková zastávka (RadioStop) s operativním řízením trasy spoje
2. Poptávkový spoj (RadioBus) – operativní vedení spoje v části trasy (příp. v celé délce)

V obou případech platí, že pokud cestující bude chtít v poplávkové zastávce nebo v poplávkovém úseku vystoupit, není třeba nikam volat – stačí při nástupu do vozidla oznámit požadavek výstupu řidiči. Pokud ale cestující bude v daném místě nastupovat, je třeba v dostatečném předstihu (alespoň 30 minut předem) zavolat na tel. číslo dopravce.

Pilotní projekt bude vyzkoušen na 17 linkách v rámci celého kraje. Provozní spolehlivost bude testována průběžně i za pomoci „fiktivních cestujících“ a systém bude po zkušební době vyhodnocen. V případě úspěchu projektu a zájmu cestujících bude „Autobus na přání“ rozšířen i do dalších obcí.

KNIŽNÍ JÍZDNÍ ŘÁDY

V letošním roce jsou oblastní knižní jízdní řády poprvé vydány centrálně společností KORID LK. Jízdní řády obsahují autobusové i vlakové linky a jsou seskupeny do 3 oblastí Liberecko, Českolipsko a Jablonecko + Semilsko. Cena jednoho výtisku je 20,- Kč a k dostání bude nejen v informačních kancelářích dopravců a kontaktních místech Opuscard, v provozovně KORIDu, ale také přímo v příměstských autobusech u řidiče.

CESTOVÁNÍ NA VÁNOČNÍ TRHY DO DRÁŽĎAN BUDE O ADVENTU POHODLNĚJŠÍ

Vzhledem ke každoročnímu velkému zájmu o cestování obyvatel Libereckého kraje na adventní trhy v Drážďanech se ve dnech 1., 8., 15. a 22. 12. (tj. vždy v sobotu) vypravují zvláštní posilové vlaky Liberec – Dresden Hbf a zpět. Dopravcem je společnost Vogtlandbahn GmbH (vlaky Trilex).

Vlaky pojedou v následujících časech:

z Liberce do Drážďan

Liberec 7:32

Chrastava 7:42

Hrádek n. N. 7:53

Zittau 8:08

Ebersbach (Sachs) 8:31

Dresden–Neustadt 9:27

Dresden Mitte 9:31

Dresden Hbf 9:34

z Drážďan do Liberce

Dresden Hbf	16:30
Dresden Mitte	16:33
Dresden-Neustadt	16:37
Ebersbach (Sachs)	17:34
Zittau	17:57
Hrádek n. N.	18:07
Chrastava	18:17
Liberec	18:27

Jízdenky zakoupíte přímo u průvodčích ve vlaku (možno zakoupit buď jednodenní jízdenku SoNe+DB region Liberecký v ceně 300 Kč pro 2 dospělé a až 3 děti nebo jednodenní jízdenku ČD Net+DB region Liberecký v ceně 250 Kč pro 1 osobu. Uznávány budou i jízdenky zakoupené v pokladně Českých drah.